

— Klasse in Ecuador —

Leren zonder hoogtevrees

Ecuador is een van de armste landen van Zuid-Amerika. Slechts de helft van alle kinderen tussen drie en vijf jaar gaat er naar de kleuterschool. Daarvoor zijn ze vaak uren onderweg. Ook de leraren. “Veel kinderen zijn ondervoed als ze na de vakantie weer naar school komen”, zegt Daniel Guerrero (34), student lerarenopleiding. “Maar net daarom hebben ze ons heel erg nodig.”

In het lager onderwijs in Ecuador zit wel bijna 95 procent van alle vijf- tot vijftienjarigen op de schoolbanken. Het basisonderwijs is sinds vier jaar helemaal gratis. Daardoor steeg het aantal leerlingen sterk. “Maar de kwaliteit van het onderwijs is vaak nog ondermaats, zeker in de kleine plattelandsschooltjes in het Andesgebied”, zegt student Cristina Perugachi (25). “De overheid geeft weinig geld aan onderwijs waardoor de ouders veel moeten bijdragen aan de bouw van de schooltjes en het onderhoud. Op het platteland is dat niet evident, want hier leven veel ouders in armoede. Daarom doe ik mijn stage hier, in een schooltje op 2900 meter hoogte, enkel te bereiken via een hobbelig pad dat steil omhoog gaat.”

Cristina: “Niet veel leraren willen hier lesgeven omdat het zo afgelegen is. De klaslokalen zijn donker en kil, er zijn weinig boeken en er is geen internet. Maar deze kinderen hebben ook recht op goed onderwijs. Ik ben zelf opgegroeid in een dorpje in de Andes dus ik weet als geen ander hoe hard deze kinderen ons nodig hebben. Al het didactisch materiaal knutsel ik zelf. Zo kan ik mijn lessen meer kracht bijzetten. De muren geef ik wat kleur door tekeningen en telrijmpjes op te hangen. In dit schooltje zijn twee klasjes voor veertig leerlingen. De jongste kinderen tot zes jaar zitten bij elkaar. De rest gaat naar het andere klasje. De leraren moeten sterk differentiëren en dat komt de kwaliteit niet altijd ten goede.”

Gratis opleiding

Sinds 2006 heeft Ecuador een nieuwe president, Rafael Correa. Hij studeerde economie aan de universiteit van Louvain-la-Neuve en is getrouwd met een Belgische. Correa wijzigde de grondwet drastisch en sindsdien verandert veel, ook in het onderwijs. Studenten worden voor het eerst aangemoedigd om voor leraar te studeren. De opleiding is gratis en er staat een limiet op de inschrijvingen. Zo zijn ze zeker dat iedereen die afstudeert, ook werk vindt.

Angela Castillo (25) zit nu in het tweede jaar van de lerarenopleiding. Ze is getrouwd en heeft een dochtertje van drie.

“De meeste van mijn medestudenten hebben kinderen. Meisjes krijgen hier gemiddeld op hun zestiende een eerste baby. Ik heb eerst een paar jaar gewerkt tot ik genoeg geld bij elkaar gespaard had om aan de opleiding te beginnen. Mijn dochtertje breng ik gewoon mee naar school. Eén klaslokaal is ingericht als kinderopvang.”

Angela: “Mijn stage doe ik in het binnenland, ver weg van waar ik woon aan de kust. Dan blijft mijn dochtertje drie maanden bij mijn ouders. Dat is best hard, maar ik weet dat de kinderen mij daar meer nodig hebben dan in de stad.”

1

tv **klasse**

Hoe is het om les te geven op 2900 meter hoogte? Bekijk de reportage over Ecuador op www.tvklasse.be

2

- 1 Slechts de helft van alle kinderen tussen drie en vijf jaar gaat hier naar de kleuterschool.
- 2 Angela (25) wil de ouders meer betrekken. Daarom richtte ze een klaslokaal in als kinderopvang.

Tijdens mijn stage heb ik één belangrijk doel: de ouders meer betrekken bij het onderwijs. Als de kinderen naar huis gaan, moeten ze vaak helpen op het land en mee de koeien melken. Ze maken hun huiswerk niet omdat de ouders er totaal niet mee bezig zijn. Als we iets willen veranderen in dit land, dan zullen we toch moeten samenwerken, ouders én leraren.”

Weinig meisjes

Er zijn 28 lerarenopleidingen in heel Ecuador. 70 procent van de studenten in het derde jaar zijn meisjes. Alleen bij de

Indianen in de jungle van het Amazonegebied zijn de jongens in de meerderheid. De meisjes studeren hier meestal niet verder omdat ze vroeg kinderen krijgen en voor het huishouden moeten zorgen. De lerarenopleidingen in de Amazone liggen bovendien aan de rand van de jungle. Hier komen studenten naartoe van overal. Ze zijn soms dagen onderweg om hier te geraken en blijven hier meestal drie maanden wonen. Voor meisjes is die tocht te gevaarlijk.

Libia López (42) is een uitzondering. Ze is met haar hele hebben en houden →

Ecuador grenst aan Colombia, Peru en de Stille Oceaan. Het land is verdeeld in vier regio's: het Andesgebergte en het Amazoneregenwoud waar de Indianen wonen, de kuststreek met Afrikaanse invloeden en de Galapagoseilanden. De hoofdstad Quito ligt op 2850 meter en is de hoogste hoofdstad ter wereld. Het land heeft bijna 15 miljoen inwoners. Meer dan 4 miljoen kinderen gaan er iedere dag naar school.

- 1 Daniel (34) woont met zijn gezin vlakbij de school.
- 2 De lerarenopleidingen in de Amazone liggen aan de rand van de jungle.
- 3 Meisjes studeren hier meestal niet verder.

én haar zes kinderen verhuisd naar Canelos om er te kunnen studeren. Canelos is een dorp aan de rand van de jungle met een grote lerarenopleiding. “Hier studeren maar zes meisjes tussen 350 jongens. Ik heb zeventien jaar voor mijn kinderen gezorgd maar nu is het tijd om mezelf te ontplooiën. Mijn man is leraar, daarom mocht ik het ook gaan studeren. Ik doe mijn stage in een klein schooltje vlakbij huis. Naast mijn job als leraar help ik jonge mama’s bij de opvoeding van hun kinderen. Ik leer ze hoe ze hun baby moeten voeden en verzorgen. Met zes eigen kinderen in huis is dat een pak werk, maar ik geef toch niet op. Ik wil een voorbeeld zijn voor andere meisjes en vrouwen.”

Sociale stage

Wie in het derde jaar van de lerarenopleiding zit, moet een heel jaar stage lopen in dezelfde school. De studenten zijn verplicht om naast lesgeven ook een sociaal project op te starten in het dorp. Daarom wonen ze een heel jaar in of vlakbij het schooltje. Ze krijgen tijdens die stage 150 dollar per maand. Een beginnende leraar verdient 700 dollar per maand.

“Mijn vrouw en ik zitten allebei in het derde jaar en we zijn hier om een heel jaar stage te doen”, zegt Daniel Guerrero (34). Hij woont met zijn vrouw en zoontje Jordan (5) in een klein huisje in de jungle vlakbij de school. “We leven helemaal in het ritme van het dorp. We zijn veel meer dan leraar, we moeten ook op zoek naar de noden van het dorp en daarvoor moeten we een project opstarten.

De meeste kinderen zijn ondervoed als ze na de vakantie weer naar school komen. Daarom is een van de collega’s met een schooltuintje gestart. De kinderen kweken er hun eigen groenten en leren over gezonde voeding en hygiëne. Ik heb een voetbalclub opgericht. Daar mogen alle kinderen en jongeren van het dorp na school naartoe komen. Vaak hangen ze hier doelloos rond, ze vervelen zich en experimenteren met drank en drugs. Door te sporten, slaat de verveling minder snel toe.”

Daniel: “We wonen ver van onze familie en vrienden en dat is soms hard. Maar door dit te doen, kunnen we echt iets in beweging zetten in ons land. Daarom heb ik voor het kleuteronderwijs gekozen, daar leg je de eerste fundamenten voor een betere toekomst.” ✕

© Julie Callebaut

VVOB, de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand, draagt al jaren bij aan de kwaliteitsverbetering van onderwijs in ontwikkelingslanden. Ze werkt mee aan de uitdagingen voor het onderwijs in Ecuador door lerarenopleidingen te versterken, de infrastructuur te verbeteren en gelijke onderwijskansen mogelijk te maken.
www.vvob.be